

thi ligesom Lovforslaget ikke er fremkaldt ved Noget, som stuaer i den allermindste Forbindelse dermed, saaledes forekommer det mig ganske klart, at en saadan Lov vel ikke vil lette eller lindre dette Tryk, men at den paa den anden Side heller ikke paa nogen Maade vil forøge det; jeg mener derfor, at det er et Spørgsmaal, som er denne Sag aldeles uvedkommende, thi Lovudkastet giver sig ikke ud for at ville afhjælpe Kjøbstædernes oeconomiske Velvære, medens jeg tør paastaae, at der ikke kan paavises noget som helst Punkt, hvori det er til Præjudice for Kjøbstæderne. Vel har den ærede Rigsdagsmand (S. N. Hansen), som idag aabnede Discussionen, troet at kunne paavise eet Punkt, hvori Kjøbstæderne ved denne Lov for Eftertiden ville blive uheldigere stillede, end de nu ere, nemlig Sygehuse, der fremtidigene skulle være fælles for Land og By, medens Kjøbstaden tidligere i dette Forhold ved sin Repræsentation stod som Part imod Part, saaledes at det Resultat, som fremkom af en saadan Forhandling, vilde være et reent Contractforhold; hvis han havde anført dette Exempel som en Gresfag for Kjøbstæderne, vilde jeg sige, at han havde fuldkommen Ret, men naar han mener, at Forandringen i oekonomisk Henseende vilde være til Kjøbstædernes Skade, da har han fuldkommen Urret; thi efter de Oplysninger, der have foreligget for mig angaaende dette contractmæssige Forhold mellem Kjøbstæderne og Landet, kan jeg sige, at det stiller sig høist forskjelligt, men at Reglen i Almindelighed er den, at Kjøbstædernes Bidrag omtrent udgjør Halvdelen af Bidragene til disse Indretninger; naar de blive fælles for Land og Kjøbstad, vilde Kjøbstæderne derfor i oekonomisk Henseende absolut have Fordelen. Den ærede Rigsdagsmand kunde saaledes ikke vælge noget uheldigere Exempel, for at paavise Kjøbstædernes formeentlig slettere Stilling, end dette Punkt, hvorved det er givet, at de utvivlsomt vilde finde en Rettelse, og dersom alle fælles Sager vare af den samme Beskaffenhed, vilde jeg finde det meget naturligt, at Landet havde Betænkelse ved at gaae ind derpaa; jeg troster mig imidlertid til at kunne godtgjøre, at det ene opveier det andet, hvilket ogsaa er erkjendt fra flere ærede Medlemmers

Side, som have hadt Leilighed til at betragte Forholdene fra begge Sider, idet de have udtalt, at her foreligger en ligelig og retfærdig Fordeling. Men medens jeg udtaler dette med fuldkommen Fortrøstning til, at jeg, har kunnet overstue disse Forhold, og at jeg med god Villie har søgt at gjøre lige Ret og Skjel, udelukker dette selvsølgelig ikke, at der kan være enkelte Punkter, hvor der kan være Noget at ændre, hvor der kan være Spørgsmaal om at undtage visse Dele fra det Fælles og lade dem vedblive at være særlige, eller at foretage en Forandring i Fordelingsmaaden af de Udgifter, der omhandles i § 6 og som ligge paa Hartkornet, og i §§ 7 og 8, saaledes at Noget ubelades paa det ene Sted, imod at overføres paa det andet. Idet jeg altsaa skal søge at retfærdiggjøre, hvad der her foreligger, skal jeg indrømme, at der herom kan være deelte Meninger. Ved denne Leilighed skal jeg dog bemærke, at naar et æret Medlem har meent, at naar § 6 henregner Landeveie til de Udgifter, der skulle fordeles efter Hartkornet, vilde Kjøbstæderne komme til at lide, saa er dette netop den Fordelingsmaade, som nu finder Sted, og naar han derhos har meent, at derved, at Amtmandens Reiser vare henregne til det, der skulle fordeles efter Hartkornet, vilde Kjøbstæderne ligeledes blive prægraverede, saa vil Forholdet blive, at de factisk ville komme til at bidrage saa godt som Intet til Amtmandens Reiser. — I de Forordninger, man har stillet til denne Lov, er man endogsaa gaaet saavidt, at man har ønsket, at der ved den skulle indføres en heel ny Ordning af Sandflugtsvæsenet, medens det Naturlige er, at den saavel med Hensyn til Sandflugtsvæsenet, som med Hensyn til andre Forhold ligefrem har maattet slutte sig til den lovlig bestaaende Tilstand; idet jeg nævner dette, skal jeg imidlertid tilføie, at Sandflugtsvæsenet er et af de Punkter, hvortil der i Ministeriet foreligger Forarbejder til en Lov. Noget lignende gjælder med Hensyn til Beskaffenhedens holdene, hvorom jeg allerede tidligere har hadt Leilighed til at udtale mig, og da jeg sætter stor Priis paa at holde, hvad jeg har lovet, skal jeg med Hensyn til en æret Rigsdagsmands Ytringer (Mathiasen) tillade mig at til-